

Souhrnná teritoriální informace Katar

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským
úřadem ČR v Kuvajtu (Kuvajt) ke dni 27.02.2012

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu

- Česky: Stát Katar
- Arabsky: Dawlat Al Qatar
- Anglicky: The State of Qatar

1.2. Rozloha

- 11 437 km²
- k poloostrovu Katar patří také několik menších ostrovů: Halul, Sheraouh, Al-Beshairiya, Al-Safliya a Al-Aaliya
- pobřeží v délce 563 km

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

V Kataru žije podle posledního sčítání v roce 2010 celkem 1 696 563 obyvatel (128% nárůst od r. 2004), hustota obyvatelstva je 148 osob na km². Podíl ekonomicky činného obyvatelstva je 77%.

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

Průměrný roční populační růst je 21%. Z celkového počtu obyvatel žije necelá polovina v hlavním městě Doha. Věková struktura obyvatel: 0-14 let: 14%, 15-24 let: 15%, 25-59 let: 68%, nad 60 let: 3%. Délka života: průměrně 74 let, muži: 71 let, ženy: 76 let.

1.5. Národnostní složení

Z celkového počtu obyvatel Státu Katar je cca 200 000 Kataranů, zbytek tvoří cizinci s dlouhodobým pobytem, kteří se rekrutují z arabských zemí (především Libanon, Omán, Sýrie, Egypt, Jemen) a z asijských zemí (zejména Indie, Filipíny, Írán, Pákistán, Srí Lanka, Nepál), zbývající podíl tvoří Evropané, Američané a další národnosti.

1.6. Náboženské složení

Oficiálním náboženstvím v zemi je islám, islámské právo (šarí`a) je hlavním zdrojem legislativy. Mezi Katarany je 85% muslimů (v převážné většině sunnitů wahhábovského směru, založeného na striktním dodržování zásad prvotního islámu), mezi další náboženství patří: římsko-katolíci - 6%, hinduisté - 3%, budhisté - 2%, jiné náboženství uvádí 2% obyvatel a bez vyznání jsou 2% obyvatel.

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

- Arabština, běžně používaná angličtina.

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

Země je administrativně rozdělena do deseti governorátů (municipalities), kterými jsou Doha (Al Dawhah), Al-Ghuwayriyah, Al-Jumayliyah, Al-Khawr, Al-Wakrah, Al-Rayyan, Jarayan Al Batinah, Madinat ash Shamal, Um-Sa'id a Um Salal.

Hlavním městem je Doha (spojené s průmyslovým předměstím Al-Rayyan) se 762 073 obyvateli (84% celkového obyvatelstva), následují Al Wakrah, Umm Sa'id, Al Khor, Madinat ash Shamal a další menší města: Ras Laffan Industrial City, Mesaieed, Dukhan.

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

Měna: katarský riál (Qatari Riyal, QAR) se dělí na 100 dirhamů. Kurs k USD je fixován na hodnotě 1 USD = 3,64 QAR a 1 EUR = 4,89 QAR (2/2012).

Bankovky v oběhu jsou v hodnotách: 1 - 5 - 10 - 50 - 100 - 500 QAR, drobné v hodnotách 5 - 10 - 25 - 50 dirhamů.

Měnový kurs je vytvářen podle koše zahraničních měn, kde rozhodující podíl má USD (cca 80%) a zbytek tvoří evropské měny. Důvodem je skutečnost, že nejdůležitější položky zahraničního obchodu (ropné a petro produkty), jsou ve světě obchodovány v USD. Výkyvy USD nejsou přenášeny do vnitřní ekonomiky, jelikož mezi QAR a USD je vytvořena fixní vazba a obě měny při výkyvech USD společně oscilují.

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

- Den nezávislosti - 3.9.
- Státní svátek - 18.12.

Hlavní náboženské svátky jsou pohyblivé:

- Eid Al-Fitr (trvá tři dny, v r. 2009 od 18. nebo 19.9., ročně posun o cca 11 dní), navazuje na Ramadan a ukončuje měsíční půst
- Eid Al-Adha (následuje přibližně 70 dní po Eid Al-Fitr)

Pracovní doba státních institucí je 7:00 až 14:00 od neděle do čtvrtka. Soukromý sektor pracuje od 8:00 do 12:00 a od 16:00 do 20:00 hod. Obchody jsou otevřeny od 8:00 do 12:00 nebo 13:00 a od 16:00 nebo 17:00 do 21:00 až 22:00, některé nepřetržitě. Dny pracovního volna jsou pátek a sobota.

Katar má množství pohyblivých svátků, jejichž přesné stanovení se určuje pouze několik dní předem muslimskými institucemi. Nejvýznamnějším pohyblivým svátkem, trvajícím cca 1 měsíc se zkrácenou pracovní dobou a výrazně omezenou výkonností v důsledku půstu od východu slunce do jeho západu, je svatý měsíc Ramadán.

Katar je muslimskou zemí, kde se neslaví Nový rok, ani jiné křesťanské svátky.

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Dny pracovního volna pro státní i soukromé instituce jsou pátek - sobota.

Vzhledem k omezené výkonnosti v průběhu měsíce Ramadánu se toto období k navazování obchodních styků nedoporučuje.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

V Kataru je celá řada zdravotních zařízení, která jsou k dispozici rezidentům i návštěvníkům. Návštěvníci však musí za léčení ve státních nemocnicích platit. Rezidenti, kteří mají platnou zdravotní kartu (HMC Health Card), mají ošetření za nominální cenu. K dispozici je rovněž široká síť soukromých zdravotních zařízení.

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Víza - režim vstupu

Před cestou se doporučuje ověřit u Zastupitelského úřadu Kataru příslušného pro ČR, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily.

Vízum pro občana ČR musí být zajištěno před vstupem do země, v žádném případě není možné získat vízum na hraničním přechodu bez předchozího vyřízení. Platí pravidlo, že bez tzv. "sponzora", který dotyčného cizince zve a přebírá za něj veškerou odpovědnost po dobu jeho pobytu v zemi, nelze o udělení víza žádat.

Existují dva způsoby získání víza:

a) na zastupitelském úřadu Kataru v Budapešti, pokud sponzor s právem pobytu v Kataru zaslal pozvání s potvrzením o výši příjmu a prohlášením o svém přímém příbuzenském vztahu ke zvané osobě (v případě soukromých cest), anebo prohlášením o pracovním účelu (obchodní cesty a zaměstnání).

Velvyslanectví Státu Katar:

- velvyslanec: J.E. Mubarak Rashid AL-BOANIN
- adresa: Gárdonyi Géza u. 19, Budapest 1026
- tel.: 00361-392-1010
- fax: 00361-392-7788
- e-mail: qatarembassy@t-online.hu

b) v Kataru na imigračním úřadě: se stejnými dokumenty jako v bodě a) - to obvykle vyřizuje přímo sponzor, tedy zvoucí osoba. Pozvaný v tom případě cestuje do Kataru pouze s kopií víza zaslanou např. faxem a sponzor s originálem víza vyzvedává cestovatele na letišti v Kataru. Všechny letecké společnosti v Kataru tento proces akceptují.

Existuje ještě možnost vyřízení víza prostřednictvím některého z 5ti hvězdičkových hotelů, který přebírá roli sponzora za své hosty. Ti jsou ovšem v tomto případě nuceni po celou dobu svého pobytu v zemi setrvat právě v tomto hotelu. Tohoto způsobu nejčastěji využívají různí podnikatelé a obchodníci, kteří přijíždějí do Kataru poprvé, anebo jejich zázemí ještě není dostatečně vybudováno k vyřízení víza s jiným sponzorem.

Přihlašovací povinnost je splněna automaticky, jakmile cizinec s platným vízem překročí hranice, je zanesen do databáze imigračního úřadu, který po celou dobu jeho pobytu velmi pečlivě sleduje délku pobytu v zemi. Jednoměsíční "visit visa" je možné prodloužit o další měsíc, ovšem pokud se tak neučiní v dané lhůtě (minimálně 5 dnů před posledním dnem platnosti víza), za každý den bez platného víza se platí penále. Při opuštění země je možné rovněž ze strany místních úřadů vymáhat úhradu veškerých pohledávek, např. zaplacení pokuty za dopravní přestupek atd., protože veškeré údaje tohoto typu se soustřeďují v databázi centrálního imigračního úřadu.

Doklady

Občan ČR smí na území Kataru vstoupit s cestovním pasem, jehož platnost je minimálně 6 měsíců ode dne překročení hranic. Většina cizinců vstupuje do Kataru přes hraniční přechod na jediném mezinárodním letišti v zemi, čímž se proces kontroly těchto dokladů velmi usnadňuje. Pokud občan ČR

vstupuje do země silničním hraničním přechodem, musí být vybaven platným mezinárodním řidičským průkazem, který je tolerován pro cizince pobývajících v zemi na tzv. "visit visa". Tento řidičský průkaz platí pouze po dobu platnosti tohoto víza, tedy na jeden měsíc, maximálně dva v případě prodloužení. Pokud doba pobytu překročí 2 měsíce, musí cizinec požádat o vystavení místního řidičského průkazu (stejně tak se mění "visit visa" na povolení k dlouhodobému pobytu). Místní řidičský průkaz lze získat pomocí překladu domovského řidičského průkazu (doporučujeme tento překlad a legalizaci provést ještě před odjezdem do Kataru). Někdy také dochází k přezkoušení adepta.

Celní a devizové předpisy

Díky zásadám vízové politiky (existence sponzora) zcela odpadá povinnost prokazování finančních prostředků potřebných pro pobyt v zemi, jelikož toto je splněno již při žádosti o vízum. Dovoz a vývoz valut není katarskými právními předpisy upraven.

Celní předpisy se shodují v zásadě s předpisy jiných zemí, t.j. dovoz osobních potřeb pro jedince nebo rodinu v přijatelném množství bezcelně.

Dovoz drog a alkoholických nápojů, erotické literatury a videonahrávek je zakázán.

Zdravotnictví (důležitá telefonní čísla)

Policie, Požární sbor, Záchraná služba - 999

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Politická situace v zemi je stabilní. Bezpečnost je na vysoké úrovni.

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Diplomatické styky navázány 14.10. 1990 (ČSFR), 1.1.1993 (ČR).

Pro Katar je akreditován ZÚ ČR v Kuvajtu. Mimořádným a zplnomocněným velvyslancem ČR ve Státě Kuvajt je Mgr. Martin Vávra (pověřovací listiny ve Státě Kuvajt předal 1.12. 2008). Od února 2009 je Mgr. Martin Vávra také nerezidentním mimořádným a zplnomocněným velvyslancem ČR ve Státě Katar (pověřovací listiny předány 11.2. 2009).

Velvyslanectví ČR (Embassy of the Czech Republic)

- Poštovní adresa: P.O.Box 1151, Safat 13012, Kuwait
- Adresa: Al-Nuzha, blok 3, ulice 34, vila č. 13 (v bezprostřední blízkosti 3. okruhu)
- Mezinárodní předvolba pro Kuvajt je 00965. Telefonní čísla: 2252-9018 (informace), 2252-9015 (arabsky hovořící sekretář), 2257-5018 (sekretariát vedoucího ZÚ); fax: 2252-9021
- Stálá diplomatická a konzulární služba: 6679-8881
- Pracovní doba: neděle - čtvrtek od 8:00 do 16:00 hod.
- ZÚ Kuvajt má diplomatickou, konzulární a obchodní působnost pro Stát Kuvajt i pro Stát Katar.

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

Žádná z těchto institucí nemá v Kataru své zastoupení.

Nejbližší zastoupení: CzechTrade Dubai - Jiří Zavadil:

- adresa: Dubai World Trade Center, 7th Floor - Office No. 21, Sheikh Zayed Road, Dubai
- poštovní adresa: P.O.Box 9204, Dubai, United Arab Emirates
- tel.: +971-309-7018
- fax: +971-309-7019
- e-mail: dubai@czechtrade.cz
- web: www.czechtrade.ae

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Emergency assistance (policie, požárníci, záchranná služba): 999 z jakéhokoli telefonního čísla v Kataru.

Pro uživatele služby GSM je k dispozici číslo 112, pokud se ocitnou mimo oblast pokrytí a potřebují pomoc. Při vytočení tohoto čísla bude mobil hledat existující síť ke zprostředkování pohotovostní služby.

Letiště Doha (předvolba pro Katar: +974):

- všeobecné informace: 465-6666
- informační přepážka: 465-6347
- odlety a přílety: 465-6347
- celní služba: 465-6408

Taxi a limuzíny:

- Al Fadhal Transport: 488-0177
- Fox Transport: 462-2777
- The Transport Co. (Al Mowasalat): 458-8888
- Karwa: 4588888
- City Limousine: 4442111

Půjčovny aut:

- Abdullah Abdulghani Rent-A-Car: 431-4469
- Al Muftah Rent-A-Car: 432-8100
- Al Sulaiman Rent-A-Car: 435-5477
- Budget: 468-5515
- Mannai Auto Rent: 455-8636
- National Car Rental: 487-1995
- Prestige Rent-A-Car: 447-7577
- Speedway Rent-A-Car: 442-1484

Banky:

- Ahli Bank of Qatar: 432-6611
- Arab Bank: 438-7777
- BNP Paribas: 437-8378
- Commercial Bank: 449-0222
- Doha Bank Ltd.: 445-6600
- HSBC: 438-2100
- International Bank of Qatar: 447-3700

- Qatar National Bank: 440-7407

Směnárný:

- Almana Exchange: 462-1450
- Alfardan Exchange and Finance: 440-8214
- National Exchange: 441-6403
- City Exchange: 443-5060
- Gulf Finance and Exchange: 441-5692
- Habib Qatar International Finance: 432-8853

Kurýrní služby:

- ARAMEX: 450-6611
- DHL: 458-7888
- FedEx: 466-1722
- TNT: 462-2262
- UPS: 432-2444

1.18. Internetové informační zdroje

Vláda:

- Ministerstvo zahraničních věcí: www.mofa.gov.qa
- Ministerstvo vnitra: www.moi.gov.qa
- Obchodní a průmyslová komora: www.qcci.org
- Sekretariát pro rozvojové plánování: www.planning.gov.qa

Banky a finanční instituce:

- Qatar Central Bank: www.qcb.gov.qa
- Qatar National Bank: www.qnb.com.qa
- Qatar Financial Center: www.qfc.com.qa

Všeobecné informace o Kataru

- www.arab.net/qatar
- www.qatar-online.com
- www.qatardaily.com

Telekomunikace

- Qtel: www.qtel.com.qa

Cestování a služby:

- www.qatarairways.com
- www.qatar.info.net
- www.explore-qatar.com
- www.hejleh.com/countries/qatar.html

Média

- QNA - Qatar News Agency (hlavní tisková agentura): www.qnaol.net
- arabský deník Al-Watan: www.al-watan.com
- arabský deník Al-Sharq: www.al-sharq.com
- arabský deník Al-Raya: www.raya.com
- anglický deník Gulf Times: www.gulf-times.com
- anglický deník The Peninsula: www.thepeninsulaqatar.com
- televize Al-Jazeera: www.aljazeera.net

1.19. Adresy významných institucí

Obchodní komora Kataru je nejstarší obchodní komorou ve státech GCC (založena v r. 1963) a má velmi významné postavení. V představenstvu komory se střídají představitelé nejvlivnějších obchodnických rodin. Obchodní komora Kataru má k dispozici základní informace o registrovaných firmách, jejich kapitálu, platnosti licencí, majitelích apod., ale také informace obecného obchodního charakteru.

Prezidentem komory je Khalifa bin Jasim bin Muhammad Al-Thani.

Qatar Chamber of Commerce and Industry (QCCI)

P.O.Box 402, Doha - Katar

tel: 974-455-9111

fax: 974-466-1693, 466-1697

e-mail: qcci@qatar.net.qa, info@qcci.org

Website: www.qcci.org

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Katar je emirát. Ústava z roku 2005 představuje Katar jako nezávislý arabský stát, založený na demokratických principech, v němž oficiálním náboženstvím je islám.

Státní zřízení je založeno na soukromém vlastnictví. Finanční prostředky plynoucí především z plynu a ropy jsou investovány jak do rozvoje ekonomiky, tak i do sociálního programu, včetně bezplatné zdravotní péče.

Hlavou státu je emír Šejch Hamad bin Khalifa Al-Thani (nar. 1952 v Doha, emírem od 27.6. 1995). Podle článku 22 Ústavy z roku 1972 je rod Al-Thani (původem z Bahrajnu) dědičným vládnoucím rodem, který má údajně dochovanou tradici až ke starověkému kmenu Bani Tanini. Šejch Hamad získal oblibu a širokou podporu uvnitř země i navenek díky zavedení četných reforem, včetně racionalizace armádních složek, redukci privilegií královské rodiny a vysokých úředníků. Politicky se od svého otce odlišuje ve vztahu k zahraničí - posílil vztahy země jak s Íránem, tak s Irákem a Izraelem.

Následník trůnu (Heir Apparent) : Šejch Tameem bin Hamad Al-Thani (nar. 3.6. 1980, syn emíra Hamada).

Exekutivní moc:

Emír vykonává exekutivní moc prostřednictvím vlády (Council of Ministers), kterou sám jmenuje a odvolává. Jako vrchnímu veliteli branné moci mu přímo podléhá obranná rada (Defence Council), která vykonává obvyklé funkce ministerstva obrany.

Předseda vlády a ministr zahraničních věcí: Šejch Hamad bin Jassem bin Jaber Al-Thani (nar. 1959). Je ministrem zahraničí Kataru od roku 1992.

Soudní moc:

Je kontrolována emírem, který jmenuje a odvolává soudce. Součástí justičního systému je civilní kodex, občanské a rodinné právo se řídí podle islámského práva šari' a.

Legislativní moc:

Ústava z roku 2005 ustavuje Majlis al-Shura o 45 členech, z nichž 2/3 (30 členů) jsou voleny v přímém a všeobecném hlasování. 1/3 (15 členů) je jmenována emírem z členů vlády a jiných osobností.

Předseda Poradního sboru (Speaker of Advisory Council): Mohamed bin Mubarak Al-Kholafi (nar. 1946).

Katar je jedním z nejbohatších států světa. HDP na hlavu činilo v r. 2010 74 100 USD (dle Qatar National Bank).

Politické strany nejsou v Kataru povoleny.

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Hlavou státu je emír šejch Hamad bin Khalifa Al-Thani (nar. 1952), který zároveň vykonává funkci ministra obrany. Reprezentuje stát ve všech mezinárodních vztazích.

Emír vykonává exekutivní moc prostřednictvím vlády (Council of Ministers), kterou sám jmenuje a odvolává. Jako vrchnímu veliteli branné moci mu zároveň podléhá obranná rada (Defence Council), která vykonává obvyklé funkce ministerstva obrany.

Zároveň kontroluje soudní moc, neboť jmenuje a odvolává soudce.

Pokud jde o legislativní moc, má emír k dispozici poradní sbor (Advisory Council), složený z 35 členů jmenovaných a odvolávaných přímo emírem.

Kompetence emíra:

- rozhoduje o politice státu s pomocí Rady ministrů
- ratifikuje a vyhlašuje právní předpisy
- svolává Radu ministrů dle potřeby a předsedá těm zasedáním, jichž se zúčastní
- jmenuje veřejné úředníky a vojenský personál, ukončuje jejich službu v souladu s právními předpisy
- akredituje vedoucí diplomatických a konzulárních misí
- uděluje milost nebo zmírňuje tresty v souladu s právními předpisy
- propůjčuje občanské a vojenské řády a odznaky
- zřizuje, organizuje, dohlíží a specifikuje funkce konzultačních orgánů, které mu pomáhají při řízení politiky státu.

Následníkem trůnu (korunním princem) je šejch Tameem bin Hamad Al-Thani (nar. 1980).

2.3. Složení vlády

Council of Ministers:

- šejch Hamad bin Jassem bin Jabor Al-Thani, předseda vlády a ministr zahraničních věcí
- Ahmad Bin Abdullah Bin Zaid Al Mahmoud, mpř. vlády a státní ministr pro vládní záležitosti
- Abdullah bin Hamad Al Attiyah, mpř. vlády a předseda Úřadu pro administrativní kontrolu a transparentnost
- Mohammed bin Saleh Al-Sada, ministr energetiky a průmyslu
- šejch Abdullah bin Khaled Al-Thani, ministr vnitra
- Dr. Sultan bin Hassan Al-Dhabit al-Dossari, ministr práce
- Yussuf Hussein Kamal, ministr hospodářství a financí
- Hassan bin Abdullah Al-Ghanim, ministr spravedlnosti
- šejch Abdulrahman bin Khalifa bin Abdulaziz Al-Thani, ministr infrastruktury a stavebního plánování
- Dr. Hamad bin Abdulaziz Al-Kawari, ministr kultury, umění a kulturního dědictví
- šejch Jassin bin Abdulaziz bin Jassim bin Hamad Al-Thani, ministr podnikání a obchodu
- Abdullah bin Mubarak bin Aboud Al-Midhadhi, ministr životního prostředí
- Nassir bin Abdullah Al-Hamidi, ministr sociálních věcí
- Saad bin Ibrahim Al-Mahmoud, ministr vzdělávání a vysokého školství
- Abdullah bin Khalid Al-Kahtani, ministr zdravotnictví
- Dr. Ghait bin Mubarak bin Imran Al-Kuwari, ministr nadací a islámských záležitostí

Předseda parlamentu (Advisory Council, Majlis al-Shura):

- Mohamed bin Mubarak Al-Kholaifi, Speaker of Advisory Council

3. Zahraničně-politická orientace

Katar věnuje velkou pozornost všem aspektům upevňování jednoty arabských zemí. Prosazuje nekonfliktní, neofenzivní a pragmatickou politiku malé země. Základním zahraničně-politickým principem jsou přátelské vztahy a oboustranně výhodná spolupráce se všemi mírumilovnými státy při respektování nezasahování do vnitřních záležitostí. Snaží se o zvýšení své mezinárodní prestiže.

Vztahy s USA:

Intenzifikace vzájemných vztahů se datuje osvobozením Kuvajtu v r. 1991. O rok později byla podepsána dohoda o spolupráci v obranné oblasti, díky níž získaly USA přístup na katarské vojenské základny, včetně umístění svého materiálu, a dohoda umožnila také společná vojenská cvičení. Osvobozením Kuvajtu získaly na významu rovněž vzájemné obchodní vztahy.

Na politické úrovni se do vzájemných vztahů promítá na jedné straně politika malé země, která je aktivní v oblasti řešení konfliktů, na druhé straně i snaha alespoň do jisté míry respektovat linii politiky ostatních zemí Zálivu. Lze konstatovat, že Katar a USA jsou významní spojenci, avšak některé jejich postoje se odlišují. Tyto odchylky se týkají zejména postoje i Íránu a Iráku, kde Katar upřednostňoval politiku konstruktivního zapojení. Případnou přítomnost jaderných zbraní v Zálivu Katar odmítá.

Během "Operace irácká svoboda" poskytl Katar USA významnou logistickou podporu, jeho území hostilo m.j. ústřední americké velení (U.S. Central Command) a Centrum pro společné vzdušné operace (Combined Air Operations Center). Katar se významně podílí na rekonstrukci Iráku.

Ač tedy mezi USA a Katarem panují přátelské vztahy a velký význam má vzájemná spolupráce v politické i obranné oblasti, Katar obratně balancuje mezi snahou podporovat USA a zachovávat vlastní specifickou politickou linii a zdání nezávislosti. K tomuto účelu velmi dobře slouží televizní stanice Al-Jazeera, jejímž prostřednictvím se Katar v arabském světě profiluje jako obhájce arabské jednoty a která, ač oficiálně nezávislá, de facto slouží katarské zahraniční politice.

Vztahy s GCC a ostatními arabskými státy:

Umírněná politika Kataru se promítá i do vztahů s ostatními zeměmi GCC. Na jednu stranu je Katar na regionálním poli velmi aktivní, např. nabízí své služby při řešení konfliktů v regionu, na druhou stranu si zachovává svoji do jisté míry odlišnou politickou linii. Na rozdíl od ostatních zemí GCC udržoval přátelské vztahy se Sadámovým Irákem (což však souviselo i s nutností malé země zajistit si stabilní sousední stát), a také, ač převážná většina obyvatel Kataru je sunnitského vyznání, udržuje přátelské vztahy se šíitským Íránem. V neposlední řadě se pak aktivity Kataru neomezují pouze na oblast Zálivu a regionu Blízkého východu; Katar upevňuje svou pozici i na mezinárodní scéně. Výrazným posílením pozice Kataru v tomto směru bylo jeho zvolení na místo nestálého člena Rady bezpečnosti v letech 2006-2007. V r. 2011 Katar podpořil pokojné předání moc v Tunisku a Egyptě a diplomaticky, finančně a vojensky se zapojil do akcí v Bahrajnu a Libyi. Země GCC se dohodly na kritériích, vedoucích k vytvoření volné zóny GCC v roce 2002 a na zásadách celní unie v roce 2003 s tím, že k úplné celní unii mezi nimi mělo dojít do roku 2005 a vytvoření volného trhu do roku 2008. Současně byla v roce 2005 stanovena základní kritéria (deficity st. rozpočtů, veřejný dluh, měnové rezervy, úrokové míry a inflace) pro zavedení společné měny. Nyní se přijímají jednotlivé kroky k naplnění tohoto plánu. V r. 2009 podepsaly Kuvajt, KSA, Katar a Bahrajn Dohodu o vytvoření Rady monetární unie. Měnová unie by měla být spuštěna v r. 2010, nicméně termín byl odložen. Celní unie by měla být funkční v roce 2015.

Království Saúdské Arábie:

Se Saúdskou Arábií, jedinou zemí, s níž Katar přímo sousedí, ho váží příbuzenské vazby (včetně rodinných pout mezi příslušníky vládnoucích rodin). Obě země také sdílí wahhábovský směr islámu. Katar je však více otevřený vůči politice západních zemí. V posledních letech je patrná snaha Kataru o větší zahraničně-politické odpoutání od Saúdské Arábie.

Bahrajn:

Nejvýznamnější (70-letý) pohraniční spor mezi Katarem a Bahrajnem o několik neobydlených, avšak na ropu a plyn bohatých ostrůvků a útesů v Zálivu (Hawarské ostrovy, Janan, Fasht Al-Dibal a Qit'at Jaradah), na které si dělaly nárok obě země, ukončil Katar předložením žaloby k Mezinárodnímu soudnímu dvoru v Haagu. Konečný rozsudek z března 2001 potvrdil status quo, který byl přijat. Byl tak

umožněn rozvoj vzájemné spolupráce, v jejímž rámci je připravována řada společných ekonomických a průmyslových projektů. Katar přispěje do tzv. Marshallova plánu GCC pro Bahrajn a Omán o 20 mld USD pro příštích 10 let.

Írán:

Katar měl vzhledem ke svým přátelským vztahům s USA i s Íránem ambice sehrávat zprostředkovatelskou úlohu mezi oběma zeměmi, tyto plány však byly ze strany USA zdvořile odmítnuty. Írán má přátelské styky s Katarem. Mezi oběma zeměmi jsou uzavřeny smlouvy o spolupráci v oblasti politické, obranné, hospodářské, energetické a investiční. Katar se také zastal práva Íránu na mírové využívání jaderné energie.

Irák:

Katar podporoval Irák i za Sadáмова režimu, docházelo ke vzájemným návštěvám představitelů obou zemí. Katar také obhajoval zrušení sankcí uvalených na irácký režim. Nutno podotknout, že i tehdy byla stabilita Iráku pro rozlohou malý, ale bohatý stát Katar klíčovou otázkou jeho vlastní bezpečnosti a stability.

"Operace irácká svoboda" se Katar ovšem zúčastnil na straně západních spojenců, zejména USA, kterým poskytl významnou logistickou podporu. Po pádu Sadáмова režimu poskytuje finanční prostředky na rekonstrukci Iráku, a to jak přímo, tak prostřednictvím Světové banky a fondů OSN pro rekonstrukci Iráku.

Válka v Iráku obecně přispěla k posílení pozice Kataru na mezinárodní scéně. Na jedné straně se Kataru podařilo upevnit vztahy s USA, na straně druhé, a především zásluhou televizní stanice Al-Jazeera upevňuje i své postavení mezi okolními státy. Ruku v ruce s hospodářským rozvojem země, výnosy z těžby ropy a neexistencí vnitřní hrozby se Katar pomalu zbavuje obav, že i nestabilní Irák jej může ohrozit. To je ovšem také dáno relativně izolovaným geografickým umístěním Kataru a malou, avšak národnostně jednotnou populací.

Izrael:

Katar a Omán jsou jediné země GCC, které udržují s Izraelem alespoň minimální vztahy. Diplomatické vztahy Katar neudržuje, na druhou stranu se nevyhýbá jednáním s izraelskými představiteli a umožňuje jim vstup na své území za předem specifikovaných podmínek (např. k účasti na mezinárodních konferencích). Katar podepsal s Izraelem v říjnu 1995 Memorandum o porozumění, na jehož základě začala americká firma Enron Corp. budovat projekt na dodávky zemního plynu z Kataru do Izraele (5 mil. tun plynu ročně). Plánováno bylo rovněž zakládání joint ventures. Od r. 1996 působí v Doha obchodní kancelář Izraele, která byla po izraelském útoku na Gazu v r. 2009 uzavřena.

Vztahy s EU:

Katar vystupuje vůči EU především v rámci bloku GCC. Od konce 80. let se vyjednává Dohoda o volném obchodu. Vzájemný ekonomický obrat mezi oběma bloky činil v r. 2009 80 mld USD.

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

Katar je členem celé řady mezinárodních organizací: OSN (od r. 1971), MAAE (1976), ICAO, BIE (1997), IIF, OIE, OIML, ISA, ITU (1973), OPCW (1997), UNCTBTO, UNESCO (1972), FAO, UNIDO, UPU (1969), WCO, WHO, WIPO, WMO (1975), UNWTO (2002), WTO (1996), ISO, IOC (Int. Olympic Committee), IFRCs (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies), OPEC (Organizace zemí vyvážejících ropu).

Je také členem IMF/WB a na ně navazujících bank - IBRD, IDA, MIGA a také regionálních bankovních a finančních institucí - ABEDA (Arab Bank for Economic Development in Africa), IDB (Islamic Development Bank), AFESD (Arab Fund for Economic and Social Development).

V rámci regionu je členem GCC (Rada spolupráce arabských států Zálivu), LAS (Liga arabských států), OIC (Organizace islámské konference), OAPEC (Organizace arabských zemí vyvážejících ropu). Je také členem G/77 (Hnutí nezúčastněných zemí), které obhájí zájmy většiny rozvojových zemí na půdě OSN.

Z dalších arabských a mezinárodních organizací je Katar také členem Arab Monetary Fund, Arab Labour Organization, IAEA, WHO a Intelsat. Aktivně se podílí na práci GCC a přípravných pracích na založení Měnové unie států GCC se společnou měnou.

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

Katar je členem mnoha mezinárodních dohod uzavřených na půdě OSN, mezi nejzajímavější patří ratifikace z r. 1997 CTBTO (Smlouvy o zřízení Organizace o všeobecném zákazu jaderných zkoušek).

Podepsal (avšak neratifikoval) řadu úmluv sjednaných na půdě OSN k ochraně životního prostředí, týkajících se biodiverzity, klimatických změn (vč. Kjótského protokolu), desertifikace, ohrožených druhů zvířat a rostlin, odpadů, moře, ochrany ozónové vrstvy. Podepsal také úmluvy IMO, týkající se ochrany životního prostředí na moři.

V rámci Rady spolupráce arabských států Zálivu (GCC) uzavřel Katar mnohostranné dohody v oblasti vojenské, sdělovací techniky, celní dohody atp.

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

ČR má s Katarem sjednanu jednu smlouvu, a to Dohodu o letecké dopravě (2012).

Katarské straně bylo postupně předloženo několik návrhů dohod:

- Obchodní dohoda (od r. 1990, opětovně v r. 2001) - bude vyřešeno sjednáním dohody o volném obchodu mezi GCC a EU
- Dohoda o ochraně a podpoře investic (došlo k výměně vzorových návrhů smluv)
- Dohoda o zabránění dvojího zdanění - (došlo k výměně vzorových návrhů smluv)
- Dohoda o ekonomické, obchodní a technické spolupráci
- Dohoda o předávání odsouzených osob a o spolupráci při výkonu trestních rozsudků (od r. 2006)

4. Ekonomická charakteristika země

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

Katar je země s otevřenou ekonomikou, která poskytuje výhodné podmínky k podnikání. Víze současného emíra je zaměřena na přeměnu Kataru v moderní stát, který bude založen na ústavě a ústavních institucích, které budou zajišťovat občanské svobody obyvatelům Kataru. Katar hodlá pokračovat v provádění politických, ekonomických a sociálních reforem a stát se tak modelovým příkladem pro další země GCC.

Doposud nejvýraznějšího pokroku dosáhly reformy v oblasti ekonomiky. Katar je země s otevřenou ekonomikou, konkurencí a trhem, s dobrými podmínkami pro podnikání domácího i zahraničního kapitálu. Katar disponuje 3. největšími zásobami zemního plynu na světě (14%) a je jeho největším exportérem. Plyn a ropa tvoří cca 52% HDP, 80% vývozu a 70% vládních příjmů. Státní rozpočet končíva přebytkem, nicméně kvůli nižším cenám ropy a vyšším státním výdajům za r. 2009/10 po 4 letech skončil deficitem 1,59 mld USD. Rozpočet na 2010/11 je očekáván znovu jako přebytkový ve výši 26,4 mld USD. Průměrný růst nominálního HDP za léta 2005-09 dosahoval 27%, v r. 2010 30%. Po r. 2012 by se růst reálného HDP měl ustálit na 4-5%, protože budou dokončeny velké ropné a plynové projekty. Motorem růstu HDP se tak stane neropný a neplynový sektor. Ten by měl profitovat z příjmů ropy a plynu a vládou naplánovaných investic v rámci Národní strategie rozvoje na léta 2011-16. Po r. 2020 Katar hodlá plně financovat svůj rozpočet z neuhlovičkových příjmů. Otázkou je rostoucí zadlužení, které by v r. 2016 mělo dosáhnout 90% HDP (nyní 23%). Nicméně i toto by mělo být zvládnutelné pomocí stále rostoucích příjmů. Výše HDP na hlavu je 74 100 USD (2010), nezaměstnanost je 0,3% (2009), inflace -2,5% (2010).

Katar pěstuje na poměry v oblasti liberální přístup k turistice.

Finanční krize Katar příliš nezasáhla. Vláda intervenovala na ochranu bankovního sektoru přímými investicemi do bank (900 mil. USD). Pokles ceny ropy v r. 2008 zpomalil některé investice a rozvojové projekty v oblasti průmyslu, infrastruktury, turistiky, zemědělství a sportu. Katar má sportoviště na vysoké úrovni, která vyzkoušel při konání Asijských her v r. 2006. Katar získal pořadatelsví v MS v kopané v r. 2022. Tato událost má i zásadní rozměr ekonomický. Katar přislíbil investovat 100 mld USD, což výrazně napomůže modernizovat zemi dle Národního generálního plánu do r. 2032. Záměr zahrnuje řadu infrastrukturních projektů, jako např.: národní železniční systém včetně metra za 25 mld USD do r. 2025, letiště za 10 mld. USD do r. 2027 pro 50 mil. cestujících ročně, přístav za 7 mld USD do r. 2027, 12 km přemostění zálivu v hl. městě za 1 mld USD do r. 2014, opravu starých a vybudování nových silnic, nové domy a byty, 9 nových a 3 rekonstruované fotbalové stadiony s klimatizací, hotely, železniční most mezi Katar a Bahrajnem. To vše bude impulsem pro katarskou ekonomiku poté, co velké plynové projekty budou ukončeny.

Připraven byl Národní generální plán 2010-32, který se dotýká celkové podoby země. Jeho součástí je i rozvoj hromadné dopravy - zejména železnice a metra. V příštích 10 letech by se měl počet obyvatel zvojnásobit, což si vyžádá oživení doposud řídké obydlených oblastí.

Na tvorbě HDP se nejvýrazněji podílí těžba nerostného bohatství. Druhým největším tvůrcem HDP jsou služby. Přes veškerou podporu státu je stále velmi nízký podíl zemědělství (asi 1%). Vedle ropného průmyslu jsou nejdůležitějšími průmyslovými odvětvími výroba cementu, hnojiv a ocele. Kataru se poměrně dobře daří diverzifikovat svoji ekonomiku a otevírat ji i zahraničním investorům. V posledních letech byly investovány značné prostředky do zejména rozvoje infrastruktury, turistického ruchu. Katar rovněž pořádá řadu významných sportovních podniků v tenise, golfu, atletických a motocyklových závodech.

Zemědělsky využitelná půda tvoří pouze 3% katarského území a země není soběstačná v potravinách. Na zhruba polovině obdělávané půdy je pěstována zelenina, na asi 30% ovoce a zbytek připadá na obilniny a píce. Vzhledem k drsným klimatickým podmínkám nejsou v zemi vhodné předpoklady pro konkurenceschopnou výrobu nad rámec lokálních potřeb. Negativně působí zejména vysoké teploty (přesahující v létě 50 st. C), nedostatek vody a vhodné půdy. Je však v zájmu vlády dále zemědělskou produkci podporovat a v rámci diverzifikačních programů je zemědělská činnost velmi vydatně podporována legislativně a finančně. Katar inicioval v OSN Globální alianci vyprahlých zemí

(Global Dry Land Alliance) za účelem posílení potravinové bezpečnosti. Aliance by měla sdružovat až 60 států. Katar spustil svůj vlastní potravinový bezpečnostní program v r. 2008 v důsledku tehdejší potravinové krize. Dováží až 90% potravin.

Katar je mimořádně závislý na zahraničním obchodě. Vývozní a dovozní režim je poměrně liberální. Zvláštnímu režimu podléhá pouze dovoz zbraní, munice, alkoholu, narkotik a pesticidů. Více než 80% exportu představuje zemní plyn, ropy a ropné produkty, zbytek tvoří umělá hnojiva, umělé hmoty, železo a ocel. Dováženy jsou z cca 40% stroje a zařízení, zejména automobily, vrtné soupravy, stavební stroje, zařízení pro chemický průmysl, z asi 15% potraviny a dále chemikálie a suroviny. Hlavními obchodními partnery jsou dovozci ropy - Japonsko, Singapur, Itálie, Brazílie. Ostatní vývozy směřují především do Asie, arabských zemí (zejména Spojené arabské emiráty) a Austrálie. V dovozu má rozhodující podíl západní Evropa, především Itálie, Velká Británie, Francie a Německo. Katar prosazuje pokračování intenzivní spolupráce GCC se Spojenými státy a podporuje pokračování přítomnosti USA v Zálivu, což je podle vyjádření vlády pro země GCC jedinou bezpečnostní zárukou a garancí ekonomické stability.

Katar zamýšlí klást stále větší důraz na soukromý sektor. Katar by měl být slibným partnerem právě díky svým lukrativním plynovým projektům a ochotě povolit cizím společnostem hrát vůdčí roli v jejich energetických projektech. Přestože stále platí investiční zákony ochraňující tuzemské podnikatele, katarská vláda založila finanční autoritu Qatar Financial Center, která má usnadnit zakládání zahraničních společností i v dříve zakázaných sektorech jako je bankovníctví, pojišťovnictví a obchodní služby.

Katar podniká kroky k urychlení privatizace svého energetického a vodohospodářského sektoru. Byla založena autonomní státní organizace Qatar Electricity and Water Corporation (QEW), která nahradila ministerstvo elektřiny a vody a která má regulační význam. QEW provozuje a řídí všechny elektrárny a vodárny a její akcie jsou obchodovatelné na katarské burze. QEW je z 57% vlastněna katarskými občany a 43% státem a provozuje tři elektrárny v zemi (Rasu Abu Fontas B, Rasu Abu Fontas A a Rasu Abu Aboud). Stát nakupuje elektřinu z QEW za zhruba 0,08 QR (0,02 USD) za kwh a vodu za 4,71 QR za kubický metr. Nekatařané však platí 0,06 QR za kwh a 4,4 QR za m³. Katařané jsou od poplatků osvobozeni. Některé velké průmyslové společnosti (QAPCO a QAFCO) mají již své vlastní energetické provozy, které jim zabezpečují vlastní dodávky. Většina elektřiny je vyráběna spalováním plynu, velkou spotřebu elektřiny mají zejména velkzařízení na odsolování mořské vody. První nezávislá společnost (IWPP) uvedla do provozu v roce 2004 projekt Ras Laffan s kapacitou 750 MW a 40 milionů galonů vody za den. Druhý projekt Ras Laffan B byl dokončen v červnu 2006 a zahájí komerční provoz v roce 2008 s kapacitou 680 MW a 15 milionů galonů vody denně.

Soukromá katarská letecká společnost Qatar Airways odprodala státu 50-ti procentní podíl akcií. Mluvčí společnosti uvedl, že hlavním důvodem k odprodeji podílu akcií státu je získat status národní společnosti. Qatar Airways byla založena v roce 1995. 85% akcií vlastnila vládnoucí rodina Al-Thani, 10% Katarská obchodní banka a 5% Katarská pojišťovací společnost. Katar vlastní rovněž podíl společnosti Gulf Air, společně s Bahrajnem, Ománem a SAE.

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

Hrubý domácí produkt:

Vývoj HDP v mil. USD

HDP	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celkem mld USD	42,463	60,497	80,751	110,712	98,313	125,968
Změny v %	33,8	40,6	33,5	37,1	-11,2	28,1
Na hlavu v tis USD	42,463	58,073	65,854	71,256	60,251	74,100

Zdroj: Qatar National Bank, Qatar Economic Review July 2010

Vývoj inflace:

		Roční míra inflace v %							
Rok		2005	2006	2007	2008	2009	2010		
infl.%		8,8	11,8	13,8	15,0	-4,9	-2,5		

Inflace je hodnocena jako Index spotřebitelských cen - Consumer Price Index (CPI), který je počítán Centrálním statistickým úřadem ministerstva plánování. CPI je index složený z osmi kategorií, z nichž největší jsou potraviny 36%, bydlení 19%, doprava a komunikace 15%, služby 11% a oděvy 10%.

Zdroj: Qatar Central Bank

Míra nezaměstnanosti:

Údaj není ve statistikách publikován. Vzhledem k přednostnímu uplatnění Katarců ve sféře státních institucí, je zde prostor pro další uplatnění katarských občanů a nelze tudíž zatím mluvit o jejich nezaměstnanosti (0,3%). Cizinci mají zásadně povolen pobyt jen v případě, že jsou sponsorováni zaměstnavateli, a to výhradně Katarce zpravidla na dobu pracovního kontraktu. Po jeho ukončení musí opustit zemi a nemohou tudíž teoreticky vytvářet nezaměstnanost.

Měnové kursy a kursová politika, vývoj úrokových sazeb:

Měnové kursy jsou vytvářeny podle koše zahraničních měn, kde rozhodující podíl má USD (cca 80%) a zbytek tvoří evropské měny. Důvodem je skutečnost, že nejdůležitější položky zahraničního obchodu, petro produkty, jsou ve světě obchodovány v USD. Výkyvy USD nejsou přenášeny do vnitřní ekonomiky, jelikož mezi místním QR a USD je vytvořena fixní vazba a obě měny při výkyvech USD společně oscilují. Měna katarský riál - Qatari Riyal (QR) je dělen na 100 dirhamů. Kurs je velmi stabilní a pohybuje se v malém rozmezí okolo hodnoty 1 USD = 3,64 QR.

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Rozhodujícími faktory rozvoje hospodářství země je těžba ropy, plynu, výroba petrochemických produktů a světová cena těchto exportních komodit. Ostatní výrobní činnost je malá a svým rozsahem pokrývá některé lokální spotřebitelské segmenty zejména v oblasti spotřebního zboží. Převážná většina potřeb země (mimo ropný a energetický sektor) je kryta dovozem.

Průmysl:

1. fáze před zahájením exportu ropy v r. 1949

Hlavní ekonomické aktivity byly orientovány na lov perel, rybolov, omezené zemědělství, stavbu tradičních lodí a výrobu některých druhů spotřebního zboží.

2. fáze 1949–1973

Tato fáze byla zahájena exportem ropy v roce 1949. První rafinérie byla zprovozněna v r. 1968, cementárna v r. 1969 a chemická výroba v r. 1973. V průběhu této etapy se rozvíjel soukromý sektor.

3. fáze 1973–1990

V roce 1973 převzal stát kontrolu nad těžbou ropy a byla zahájena výraznější industrializace země. V roce 1974 byl zahájen první pětiletý plán a byly založeny první podniky na výrobu železa a zkapaňování plynu.

4. fáze 1990–2000

Představuje zásadní změny ve struktuře katarské ekonomiky. Bylo zahájeno využívání velkých rezerv zemního plynu. V roce 1991 byl uveden do provozu projekt využití severních nalezišť plynu za účelem využití v energetice a rozvoje petrochemického průmyslu. V druhé etapě byl zemní plyn exportován

potrubím do sousedních zemí Zálivu. Ve třetí etapě této fáze bylo zahájeno zkapalňování zemního plynu pro vývoz do Evropy a zemí Dálného východu. V rámci projektu Qatargas byl zahájen vývoz zkapalněného plynu do Japonska koncem roku 1996. Na tento projekt navazuje druhý velký projekt vývozu zkapalněného plynu RasGas. Jednání mezi Katarom a společností Enron za účelem vývoje třetího podobného projektu, který pokrývá potřeby Indie a jiných zemí jihovýchodní Asie.

5. fáze 2001 a dále

Toto období je zatím nejprogresivnějším v ekonomickém, průmyslovém a společenském vývoji Kataru. V tomto období zejména po roce 2001 dochází k výraznému meziročnímu růstu HDP. Dosažení výrazných přírůstků umožnila příznivá situace na světových trzích ropných a plynářských produktů, ale také realizace moderních rozvojových plánů v těžbě a zpracování ropy a plynu, diverzifikační programy katarské vlády a také dokončení nových projektů na zpracování zemního plynu. Tyto tendence by měly pokračovat v dalších letech do roku 2011.

Přírodní zdroje:

Ropa:

Katarský stát těží ropu především prostřednictvím státní firmy Qatar Petroleum (QP), který rovněž kontroluje ropné, plynářské, rafinérské a petrochemické společnosti (včetně výroby hnojiv) nejen v Kataru, ale i v zahraničí. QP vyčlenilo ve svém rozpočtu na léta 2006-2010 více jak 204 mld QR na další projekty v ropném a plynářském průmyslu. QP produkuje ropu ze své nejstarší a také nejvydatnější ropné oblasti Dukhan Field, umístěné na pevnině. Další dvě těžební oblasti jsou v přímořských vodách, Maydan Mahzan a Bul Hanine, dávající QP celkový podíl 53% na celkové produkci ropy v Kataru v prosinci 2007.

Další těžbu zajišťují v rámci smluv o těžbě/rozvoji a podílové výrobě /Exploration/Development and Production Sharing Agreements (EPSAs/DPSAs) s následujícími firmami a v následujících oblastech (především v tzv. Offshore ložiscích):

- Idd Al Sharqi - partner Occidental Petroleum
- Al Shaheen Field - Block 5 - Maersk Oil
- Al Khaleej Field - Block 6 - TotalFinalElf Qatar
- Al Karkara Field - QP s partnerským japonským konsorciem (Cosmo Oil, Nissho Iwai a United Petroleum)
- Block 2 - onshore ložisko - partner Chevron Texaco spolu s EnCana a Svenska

Ropu vyváží Katar především do asijských zemí: Japonsko, Singapur, Jižní Korea, Thajsko, Tajwan, Filipíny.

Plyn:

Blízký východ má cca 30% celkových světových zásob plynu. V katarském šelfovém Severním poli bylo v r. 1971 objeveno třetí největší ložisko zemního plynu na světě, jehož kapacita by měla postačovat pro 200 let těžby (ložiska se navíc sama obnovují). Ověřené zásoby jsou 910 tril kubických stop. Toto ložisko představuje 58% arabských zásob plynu. Větší zásoby má v oblasti Blízkého východu pouze Írán, největší zásoby zatím objevené má Rusko.

Projekt QatarGas (akciová společnost s podílem státní QP ve výši 65% a 35% podílu mají Total Finav/20%/, ExxonMobil/10%/, Mitsui a Marubeni /po 2,5%/) zahájil svou činnost v roce 1984 a vykazuje zisky. Druhý projekt RasGas byl zprovozněn v r. 1999 a je rovněž ziskový.

Katar, třetí největší producent plynu na světě (po Rusku a Íránu), investoval miliardy dolarů do projektů na výrobu zkapalněného plynu.

Kuvajt a Katar podepsaly memorandum o porozumění, týkající se budoucích dodávek zemního plynu do Kuvajtu. Plyn bude dopravován potrubím po mořském dně, které vybuduje americká společnost Exxon Mobil Corporation. Spolupracovat budou tři společnosti - Kuwait Petroleum Corporation, Qatar General Petroleum Corporation a Exxon Mobil.

Výroba:

Vlivem enormní těžby plynu byla ostatní odvětví průmyslu v dřívějších letech poměrně zanedbávána. V důsledku prudkého rozvoje především těžby plynu a plynárenského průmyslu byla v posledních letech věnována velká pozornost také rozvoji dalších průmyslových odvětví. Miliardové částky byly investovány do jejich modernizace a rozšíření výroby. Přispěly k tomu také vstupy zahraničního kapitálu, které se vesměs na modernizačních projektech podílejí.

Přední průmyslové podniky:

- Qatar Petrochemical Company (QAPCO)
 - Produkuje od roku 1981 vysoce kvalitní etylén, polyetylén o nízké hustotě (LDPE) a síru. Je vlastněna z 80% státem a z 20% francouzskou Total Petrochemical (dcera TotalFinalElf) a je největším výrobcem LDPE na Blízkém východě.
- Qatar Fertilizer Company (QAFCO)
 - Firma byla založena v roce 1969, je vlastněna ze 75% státem nebo státními a katarskými vlastníky a z 25% norskou Yara International. Je největším regionálním výrobcem čpavku a močoviny.
- Qatar Steel Company (QASCO)
 - Založena v roce 1974, je plně vlastněna státem. Je prvním ocelářským integrovaným provozem na Blízkém východě.
- Qatar Fuel Additives Company (QAFAC)
 - Společnost na výrobu přísad do paliv je vlastněna z 50% státem, 20% patří Netherlands Antiles NV a 30% kanadským firmám LCY Investments Corporation and International Octane.
- Qatar Vinyl Company (QVC)
 - Tradiční struktura - firma je z 57,4% vlastněna státním katarskými firmami, 29,7% patří norskou Norsk Hydro a 12,9% patří francouzské Total Petrochemical. Závod byl vystavěn německou firmou Krupp Uhde, elektrárna včetně technologie postavena italskou firmou Technip.
- Qatar Chemical Company (Q-Chem)
 - Založena v roce 1997 se státní účastí 51% (prostřednictvím QP) a 49% Chevron Philips Chemical Company. Vyrábí etylén, HDPE, Hexane-I, síru.
- Qatulum
 - Společný projekt s norskou Hydro na výrobu hliníku.

Další předpokládané projekty:

- rozvoj sítě komunikací
- obnova a rozšíření mezinárodního letiště v Doze
- výstavba nových hotelů
- most mezi Katarom a Bahrajnem a návazné komunikace
- elektrárna Ras Abu Fontas B - kapacita 380 MW
- metro a železnice

4.4. Stavebnictví

Vzhledem k deflaci stavebnictví zaznamenalo v r. 2009 21% pokles po letech rychlého růstu. V roce 2009 byl zaznamenán růst ve výši "pouze" 19,4%. Vláda přidělila na další rozvoj infrastruktury ve finančním roce 2010/2011 celkem 12 mld USD.

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Vzhledem k drsným klimatickým podmínkám nejsou v zemi vhodné předpoklady pro konkurenceschopnou zemědělskou výrobu nad rámec lokálních potřeb. Negativně působí zejména vysoké teploty (v létě i přes 50°C ve stínu), nedostatek vody, která se zatím získává nákladným odsolováním nebo čištěním a nedostatek vhodné půdy. Katar hodlá zvýšit plochu orné půdy (dosud se obdělává asi 1/3), aby snížil svoji závislost na dovozu potravin (90%). Napomoci má i solární energie. Katar inicioval v OSN Globální alianci vyprahlých zemí (Global Dry Land Alliance) za účelem posílení potravinové bezpečnosti. Aliance by měla sdružovat až 60 států. Katar spustil svůj vlastní potravinový bezpečnostní program v r. 2008 v důsledku tehdejší potravinové krize. Vláda zadala vypracování Národního programu potravinové bezpečnosti do r. 2013 a dosažení potravinové bezpečnosti v průběhu 10 let. Katar nyní pokrývá pouze 10% svých potravinových potřeb a ročně investuje do jejich provozu 1,3 mld USD. Předpokládá se vytvoření farem na 45000 ha půdy, používání nejmodernější techniky a vyškolení či dovoz pracovní síly. V současné době je pouze 1,6% v Kataru půda orná, zemědělství přispívá k HDP 0,1%. Existující farmy pracují na 10% v důsledku nedostatku vody a kvalifikované pracovní síly. Nicméně vyvstává otázka nákladů, protože dle některých odhadů by např. pšenice, pěstovaná ve sklenících, měla vyjít 5krát draž než její dovoz.

4.6. Služby

Sektor služeb je mimořádně rozvinut. Rozhodující roli hrají bankovní a finanční služby, ale také služby, spojené s turistickým ruchem, dopravními službami atd.

Katar má rozsáhlou síť státních a bezplatných služeb. Zdravotnictví je na značně vysoké úrovni a je doplňováno systémem soukromých nemocnic, kde je nabízeno zejména kultivované prostředí a individuálnější přístup za značně vysoké ceny výkonů i léků. Státní systém školství je plně v islámském duchu a pouze v arabštině. Proto jej doplňují soukromé, převážně anglické a americké školy s odpovídajícími poplatky.

V zemi jsou od roku 1999 zpoplatněné některé služby. Jedná se o platbu za zdravotní péči, poplatky za studium, vydání řidičských oprávnění, poplatek splatný při odletu ze země, poplatek za studium na katarské univerzitě pro cizí státní příslušníky a zvýšení poplatku za víza.

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

Hospodářské postavení Kataru umožnilo vybudovat infrastrukturu dle nejnáročnějších kritérií. Síť nových silnic v délce více jak 1200 km, 2 přístavy a mezinárodní letiště Doha s postupně modernizovanými službami představují výborné dopravní zázemí. Telekomunikace zaznamenávají nárůst předplatitelů prostřednictvím státní firmy Qatar Telecom. Disponibilita elektrické energie, dodávek vody, dostatek pohonných hmot, rostoucí flotila soukromých i státních taxi služeb zajišťují dopravní služby na vysoké úrovni. Katar má velmi dobře rozvinutý sektor bankovních a finančních služeb.

Katar plánuje se do 4 let stát turistickou destinací. Zájem ale není o masovou turistiku, ale o kombinaci obchodních cest s poznáváním země. Buduje zařízení pro další rozvoj konferenční turistiky.

V příštích 15 letech by měla být vybudována železniční síť o délce 651 km (metro, nákladní a osobní doprava) napojená na Bahrajn a KSA (katarský DIAR a Deutsche Bahn).

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

Stát Katar jako bohatá země není adresátem rozvojové pomoci, ale sám poskytuje pomoc buď přímo nebo účelově (pomoc Palestincům, pomoc Libanonu po válce v roce 2006, pomoc Darfúru, obětem zemětřesení a povodní v různých zemích atd.) anebo prostřednictvím různých mezinárodních organizací s celosvětovou nebo regionální působností. Oficiální statistiky nejsou vykazovány, finanční pomoc se dá řádově odhadnout na desítky milionů USD.

5. Finanční a daňový sektor

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Hlavním zdrojem vládních příjmů jsou příjmy z ropy a zemního plynu, hlavními výdaji jsou mzdy a platy ve veřejném sektoru a úroky z vládních půjček. Od počátku tisíciletí Katar dosahoval rozpočtových přebytků.

Vývoj státního rozpočtu v mld USD

Rok	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Příjmy	17,092	19,900	28,379	37,439	24,368
Výdaje	13,004	18,100	26,346	26,764	25,961
Saldo	4,008	1,800	2,032	10,66	-1,59

Zdroj: Qatar Economic Review - October 2009, Qatar National Bank

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

Přehled platební bilance, běžného, kapitálového a finančního účtu

Údaje v mil USD:	2004	2005	2006	2007	2008		
Vývoz	18892	25762	34040	42020	56592		
Dovoz	5469	9164	14605	19820	25135		
Saldo	13423	16598	19945	22164	31457		
Služby a transfery	5786	5985	9698	11750	15577		
Běžný účet	7637	10613	8257	10414	15879		
Kapitálový účet	3665	6283	3909	6965	2272		
Platební bilance	3972	4330	5438	3449	13607		

Zdroj: Qatar National Bank

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Katar měl značné dluhy poté, co investoval miliardy dolarů do budování infrastruktury jejího ropného, plynového a petrochemického průmyslu. V roce 2007 činila 20 mld USD díky mohutným investicím do zpracovatelského průmyslu ropy a plynu, ale rozsáhlým investičním akcím v oblasti infrastruktury a sociální vybavenosti stále rostoucího obyvatelstva.

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Přehled hlavních bank:

Sektor bankovníctví je v zemi mimořádně rozvinut a skládá se ze 17 bank, z nichž 9 je v katarském vlastnictví. Qatar Industrial Development Bank byla založena v r. 1997 a jedná se specializovanou státem vlastněnou institucí financující malé a střední podniky. V zemi působí 2 arabské a 6 zahraničních bank. Katarská centrální banka Qatar Central Bank, založená v r. 1993 na základech Qatar Monetary Agency, určuje bankovní a peněžní politiku v zemi. Dle investičního zákona č. 13 z roku 2000 je stále zakázáno podnikání zahraničního kapitálu v sektoru bankovníctví, pojišťovnictví a obchodních služeb, vláda však vytvořila instituci Qatar Financial Center, který tuto překážku překonává a je možno jí využít i pro

založení nové zahraniční banky. Stávající zahraniční banky byly v Kataru založeny ještě před vyhlášením nezávislosti Kataru v roce 1971.

Přehled nejvýznamnějších bank v Kataru

	Banka	v majetku	od	zákl. jmění v mil QR
1	Qatar National Bank	Katar	1. 1. 1965	112,670
2	The Commercial Bank	Katar	10. 4. 1975	53,818
3	Doha Bank	Katar	15. 3. 1979	36,773
4	Qatar Islamic Bank	Katar	7. 1. 1983	26,960
5	Al Ahli Bank of Qatar	Katar	1. 9. 1984	17,792
6	Qatar Islamic Bank	Katar	1. 1. 1991	12,643
7	International Bank of Qatar	Katar	Od 2000	14,563
8	Qatar Industrial Development Bank	Katar	Od roku 1997	6,033
	Zahraniční banky			
9	HSBC	Anglie	28. 2. 1954	6,004
10	Arab Bank Ltd	Jordánsko	18. 6. 1957	3,514
11	Mashreq Bank Ltd	SAE	1. 10. 1993	2,035
12	Standard Chartered Bank	Anglie	21. 1. 1950	1,900
13	BNP Paribas	Francie	28. 2. 1954	2,120
14	Bank Saderat	Iran	1. 11. 1956	450
15	United Bank	Pakistán	9. 9. 1970	435

Zdroj: Qatar National Bank

Pojišťovny a jejich agenti provozují svoji činnost v souladu se zákonem č. 1 z roku 1966. Zákon rovněž uvádí minimální jmění společností.

Přehled hlavních pojišťovacích společností v Kataru:

	Pojišťovna	v majetku	založena
1	Qatar Insurance Co	Katar	1964
2	Qatar General Insurance	Katar	1978
3	Al Khaleej Insurance	Katar	1978
4	Qatar Islamic Insurance	Katar	1994
5	Atlas Assurance	Anglie	1966
6	Arabian Insurance	Libanon	1966
7	Libano - Suiss Insurance	Libanon	1966
8	National Insurance Co	Egypt	1969

Zdroj: Qatar National Bank

5.5. Daňový systém

V rámci snahy upoutat zahraniční kapitál, poskytuje Katar v poslední době dobré podmínky pro příliv zahraničních investic - levný plyn, elektřinu, nájemné pozemků, bezcelní dovozy zařízení podniků,

bezcelní vývozy, ale také nulové daně ze zisku po určité předem schválené období (výjimka se uděluje na období 5–10 let), nedaní se rovněž platy cizinců - fyzických osob.

Mimo běžné výdaje a dávky v přístavech související s dopravou, vykládkou a uskladněním zboží v celních skladech nemá Katar žádné daně (ani období daně z přidané hodnoty, silniční daně, spotřební daně apod.), nemá také daň z pracovních sil (obdobu plateb na zdravotní a sociální zabezpečení), má ovšem daň ze zisku (na rozdíl od některých jiných zemí GCC).

Daň z příjmu, pokud se uplatňuje, se vypočítává z hodnoty příjmu a pohybuje se v rozmezí 10 až 35%.

6. Zahraniční obchod země

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Celková charakteristika:

Katar je mimořádně závislý na zahraničním obchodě vzhledem k vývozu přebytků produktů ropného a petrochemického průmyslu a dovozu zboží pokrývajících všechny ostatní průmyslové, potravinářské a spotřební potřeby země.

Vývoj zahraničního obchodu v mil. USD

Rok	2004	2005	2006	2007	2008		
Vývoz	18893	26048	26980	42019	56592		
Dovoz	5470	9164	11360	17824	25135		
Saldo	13423	16884	15620	15620	23195		

Katarské vývozy ve sledovaném období rostly o 33%. Dovozy o 43%.

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavní obchodní partneři Kataru:

Největším příjemcem zboží, exportovaného z Kataru je již tradičně Japonsko (33%), dalšími státy jsou Jižní Korea, Singapur, Indie, Thajsko, Belgie, Španělsko. Vedoucí místo mezi exportéry do Kataru drží Japonsko před USA, Německem, Itálií, Čínou, SAE, Jižní Koreou, KSA, Velkou Británií a Tureckem.

6.3. Komoditní struktura

Ve vývozu jsou nejvýznamnější ropné produkty, tvořící 89,6% vývozu. K nejdůležitějším položkám neropného vývozu patří: polyetylen, močovina, čpavek, organické a anorganické chemikálie, izolované vodiče, kabely, kovový šrot, a dále pneumatiky, mobilní jeřáby, krevety, parfumerie, nábytek, kovové konstrukce.

Vývoz - komoditní struktura - v mil QR

Druh zboží / rok	2004	2005	2006	2007	2008		
Minerální paliva a výrobky	58,94	83,22	111,2	136,9	184,5		
a/ ropa. a ropné výrobky	35,42	51,52	63,8	75,7	100,4		
b/ plyn	23,52	31,71	47,3	61,1	84,0		
- z toho LNG	21,47	28,90	43,1	53,9	58,7		
Chemikálie	6,44	7,17	9,6	12,2	16,3		
Železo a ocel	1,36	1,46	1,33	1,54	1,3		
Cement,síra, vápenec	0,82	0,11	0,86	0,16	0,44		
Hliník	0,009	0,029	0,023	0,029	0,011		
Ostatní	0,28	0,26	0,13	0,17	0,21		
Reexporty	0,85	1,54	1,54	1,93	3,15		

Celkem	68,01	93,77	123,95	152,95	205,99		
---------------	--------------	-------	--------	--------	--------	--	--

Zdroj: Qatar National Bank

Komoditní struktura dovozu je mnohem rozmanitější. Dlouhodobě nejvýznamnější položkou dovozu jsou stroje (osobní automobily, dále letadla, náhradní díly), základní kovy, potraviny, chemikálie a stavební materiály (cement, stavební ocel) a optické přístroje. V kategorii strojů jsou zařízení ropných polí, zařízení pro rafinérie, zařízení elektráren, zařízení vodního hospodářství. Dále spotřební elektronika, drůbež, elektrorozvodní zařízení, rýže, chladicí zařízení, obuv atd. Struktura dovozu bude podobná i další léta.

Dovoz - komoditní struktura - v mil QR:

Druh zboží / rok	2004	2005	2006	2007	2008		
Stroje a mechanická zařízení	4,63	12,05	21,59	31,6	37,9		
Základní kovy	2,72	6,06	17,77	16,16	20,0		
Auta a dopravní prostředky	1,40	5,20	8,85	9,64	12,8		
Potraviny	1,44	2,06	2,81	3,45	5,5		
Chemikálie	1,01	1,93	2,41	3,75	4,7		
Cement, žel. ruda, staveb.m.	0,85	1,84	2,70	3,87	5,2		
Optika, foto, měřicí přístroje	0,70	1,34	1,81	1,96	2,0		
Textilní výrobky	0,63	0,86	1,39	1,53	1,8		
Nábytek	0,37	0,80	1,48	1,45	1,8		
Plasty	0,41	0,63	0,96	1,25	1,6		
Perly a vzácné kameny	0,34	0,50	0,67	1,19	0,8		
Letadla a díly	6,14	0,49	0,48	1,07	1,5		
Ostatní	1,22	2,85	2,79	3,66	5,5		
Celkem	21,86	36,62	59,79	80,08	101,5		

Zdroj: Qatar National Bank

6.4. Dvozní podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Odbytové cesty jsou modifikovány s ohledem na zvláštní předpisy v zemi. Mimořádně důležitá je u státních zakázek zákonná podmínka účasti místního agenta, jehož aktivita je rozhodující pro úspěch vývozu zboží a zvládnutí komplikovaných obchodních operací na trhu.

Clo a celní řízení:

Katar používá harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží.

Výše cla u vybraných položek:

- spotřební zboží 4%
- železné tyče a železný materiál 20%
- močovina a amoniak 30%
- cigarety a tabák 50%
- některé položky potravin, strojů a surovin 0%

Země GCC pracují na společném celním sazebníku, který vstoupil v platnost na zkušební dobu dvou let v r. 2006-2008, zavádějící jednotnou sazbu na všechny dovážené výrobky ve výši 5% jako přípravu na společnou měnovou unii. Zatím je vše v procesu vyhodnocování a zkoušek, který není zatím jednotně hodnocen. Základem pro vyměření cla je hodnota zboží na faktuře. Do celní hodnoty se nezapočítává vlastní clo a jiné dávky. Pokud je zboží pojištěno dodavatelem, je pojistné zahrnuto do základu cla. Většina odběratelů proto preferuje dodací podmínku C+F. Rychlé uvolňování celního skladu je stimulováno značnými poplatky z prodlení. Vývozce musí proto dbát na včasné předložení akreditivních dokumentů.

6.5. Ochrana domácího trhu

Dovozní režim země je velmi liberální. Vzhledem k omezené domácí výrobě stát nemá potřebu chránit (až na výjimky) tuto výrobu celními bariérami. Dovozní clo činí v průměru 4% u spotřebního zboží, některé druhy zejména potravinářského zboží a surovin jsou bez cla. Existují určitá omezení religiozního charakteru zákaz dovozu zejména alkoholu, vepřového masa, zbraní, pornografie. Dále dovozy potravinářského zboží podléhají zdravotnické kontrole bez ohledu na přiložení Health Certificate. Objem dovozu není regulován žádnými restrikcemi.

6.6. Zóny volného obchodu

Katarskému vědeckému a technickému parku byl udělen status zóny volného obchodu.

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

7.1. Smluvní základna

Katarské straně bylo předloženo několik návrhů dohod, poze Dohoda o letecké dopravě byla podepsána (2012).

- Dohoda o ochraně a podpoře investic
- Dohoda o zabránění dvojího zdanění
- Smlouva o předávání odsouzených osob a o spolupráci při výkonu trestních rozsudků
- Obchodní dohoda
- Memorandum o porozumění a vzájemné spolupráci mezi Hospodářskými komorami

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Vzájemná obchodní výměna mezi ČR a Katarom spočívá v podstatě ve vývozu ČR, jelikož vývoz Kataru do ČR je velmi malý. Tato skutečnost pozitivně ovlivňuje obchodní a platební bilanci ČR.

Vývoz a dovoz v tis. USD

Roky				2007	2008	2009	2010	2011	
vývoz				39837	62264	47468	28478	48,2	
dovoz				5110	196	104	715	785	

Zdroj: statistiky MPO

K hlavním vývozním položkám patří osobní automobily, pneumatiky, nábytek, zařízení k automatickému zpracování dat, textilní výrobky, chladicí a mrazicí pulty, vybavení do koupelen, skleněné dlažební kostky, měřiče kapalin, apod.

Mezi dovozními položkami hrají prim polymery etylénu a dále se dováží hřebíky, šrouby, svorníky, matice, nýty, stroje a dopravní prostředky, spínače, vypínače, zástrčky, žárovky s vláknem, předměty z plastů.

V Kataru nejsou registrovány žádné české pohledávky. Platební styk s Katarom probíhá ve volné měně, a to v USD vzhledem k vazbě katarského riálu (QR) na USD.

S ohledem na dosavadní poměrně malou intenzitu obchodních styků převážně v oblasti spotřebního zboží, nebyly prozatím založeny žádné společné podniky. České firmy dosud vesměs neznají možnosti, které katarský trh nabízí. Vedle přímého vývozu tradičních položek spotřebního zboží je reálné do budoucna uvažovat i o reexportech ze Spojených arabských emirátů a Kuvajtu (především přes zóny volného obchodu). Pozornost je nutno věnovat projektům těžby a zpracování ropy a zemního plynu, projektům v infrastruktuře, ale i zemědělským podnikům, které by mohly být vhodnou příležitostí pro české podniky.

K rozvoji vzájemných styků došlo v oblasti zdravotnictví. Většímu rozmachu však brání poměrně složitý systém udělování víz v obou směrech. V Kataru jsou známy české lázně, jejichž služeb využívají přední osobnosti v zemi (léčení člena vládnoucí rodiny v r. 1981 v Karlových Varech, v r. 1989 bratrance bývalého emíra šejcha Hamada bin Abdullaha Al-Thani). V souvislosti s léčebnými pobyty katarských občanů zřídily ČSA v zemi obchodní zastoupení. Místní zastupitelská společnost se jmenuje Trans Orient and Tourism Center a využívá letecké spojení přes UAE.

Přístup mnoha českých subjektů nekoresponduje s enormně hustým konkurenčním prostředím (nabídky českých subjektů jsou často výrazně nevýhodnější než nabídky renomovaných výrobců z jiných zemí) a nezájem o teritorium s relativně malým trhem jsou principiálním problémem rozvoje hospodářských

vztahů. U investičních celků dosavadní největší překážkou byla navíc ve srovnání s konkurencí menší podpora státu.

Nejúčinnějším nástrojem v rozvoji vzájemných obchodních styků by byly opakované návštěvy teritoria obchodníky z ČR, ale hlavně zřízení stálé obchodní kanceláře, která by napomohla prosadit české podniky do velkých investičních záměrů - státních projektů, zejména v oblasti rozvoje zpracování plynu, ropy, ale také stavebnictví atd. Trvalá osobní přítomnost a osobní styk jsou zásadní.

Výrazné zlepšení výsledků vývozu ČR do Kataru nastalo po zahájení exportu automobilů Škoda do Kataru v roce 2002, kdy export do Kataru se výrazně zvýšil v řádech stovek procent. Tato skutečnost pouze potvrzuje fakt, že na těchto trzích je o automobily Škoda zájem a jsou konkurenceschopné (taxislužba KARWA).

V r. 1999 byla realizována obchodní mise do Kataru a Kuvajtu (Beril, Bristol, Cotex, Eprona, Timex, PSJ Holding, Sara Group, Sitel Praha, Sukno, Svitap, TOS Čelákovice, S Brno a 2H Plast).

V průběhu roku 2006 jednali v Kataru i zástupci několika bank, kteří plánovali a projednávali otevření pobočky na podporu exportních snah především malých a středních podnikatelů na katarském trhu.

Návštěva delegace HK ČR v Kataru se uskutečnila v r. 2004 a poté v r. 2012, kdy byla součástí doprovodu ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga. V návaznosti na tuto návštěvu pak v ČR jednali představitelé katarské investiční společnosti Qatar Holding a Katarské investiční agentury o možných investicích v ČR.

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Z dlouhodobějšího pohledu mírně klesá vývoz strojírenských výrobků při stoupajícím růstu spotřebního zboží. Na druhé straně stoupá vývoz hotových výrobků (zejména osobních automobilů a náhradních dílů k nim) při klesajícím vývozu surovin a polotovarů, který je pozitivní vývojovou tendencí.

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

Základní strategie současné katarské ekonomiky spočívá v dalším rozvoji ropného, petrochemického průmyslu a zpracování plynu. Rychlost realizace tohoto záměru nezávisí od dostatku investičních zdrojů (které jsou k dispozici), ale spíše od konjunktury světového hospodářství a návazně od vývoje světové poptávky po ropě, zemního plynu a jejich produktech.

Zahájená těžba plynu na nových polích a postupné budování zpracovatelských kapacit posouvá katarskou ekonomiku do zcela nové roviny během 60 let trvajících ropného průmyslu. Qatargas - společný podnik Qatar General Petroleum Corp., US Mobil Corp., francouzského Totalu a dvou japonských firem Mitsui a Marubeni - exportuje zkapalněný plyn LNG od prosince 1996 do Japonska.

Možnosti českých firem se nabízejí ve veřejných tendrech vypisovaných pro subdodavatele zakázek spojených s výstavbou nového letiště s obsluhou 5 mil. cestujících ročně. Hlavním dodavatelem je korejská firma Hyundai. Zájem o českou produkci má nejvýznamnější obchodnická rodina Al-Mana. Jejich zájem ve směru k ČR se koncentruje především na ocel a výrobky z ocele, pumpy a čerpadla a technologie pro telekomunikace. Mají rovněž zájem zastupovat automobilku Škoda. Do Kataru se vyvážejí nákladní vozidla Tatra. Ve stádiu úvah je možnost vývozu vozidel Tatra pro potřebu katarských ozbrojených sil.

Možnosti se otvírají i pro dodavatele enviromentální techniky - sběr a spalování odpadků, čističky vody pro obyvatelstvo i pro rozvíjející se turistický průmysl a zemědělství. Při prudkém rozvoji v oblasti realit je široké pole uplatnění i u stavebních projektů, zejména projektové činnosti, dodávkách stavebních materiálů a techniky i elektrovybavení a zabezpečovací techniky. Katar investuje velké přebytky svých státních i soukromých financí v řadě rozvojových programů pro arabské i nearabské rozvojové země, kde je možnost uplatnění pro české subdodavatele různých strojírenských i nestrojírenských výrobků.

Katar získal pořadatelsství v MS v kopané v r. 2022. Tato událost má i zásadní rozměr ekonomický. Katar přislíbil investovat 100 mld USD, což výrazně napomůže modernizovat zemi dle Národního generálního plánu do r. 2032. Záměr zahrnuje řadu infrastrukturních projektů, jako např.: národní železniční systém včetně metra za 25 mld USD do r. 2025, letiště za 10 mld. USD do r. 2027 pro 50 mil. cestujících ročně, přístav za 7 mld USD do r. 2027, 12 km přemostění zálivu v hl. městě za 1 mld USD do r. 2014, opravu starých a vybudování nových silnic, nové domy a byty, 9 nových a 3 rekonstruované fotbalové stadiony s klimatizací, hotely, železniční most mezi Katarem a Bahrajnem. To vše bude impulsem pro katarskou ekonomiku poté, co velké plynové projekty budou ukončeny.

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

V Kataru nepůsobí žádná česká firma či joint - ventures.

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

ZÚ Kuvajt dostává z Kataru poměrně málo žádostí o obchodní kontakty. Proto byly na QCCI předány kontakty na MPO, CzechTrade, HK, SPD, CzechTourism, aby mohli jednotliví zájemci kontaktovat přímo výrobce prostřednictvím příslušných autorit.

Na státní instituci Qatar Financial Center, který má podporovat příliv zahraničních investic do katarské ekonomiky a překonávat stále přetrvávající legislativu, informace o českém bankovním a finančním sektoru v souvislosti s přípravou jednání českých bankéřů v listopadu 2006. Na vládní orgány i podnikatelské asociace byly předány informace o ekonomickém prostředí v České republice pro další orientaci ve vzájemné spolupráci s českými partnery.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

ČR nebyla v minulých letech poskytnuta žádná rozvojová pomoc.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Vzájemná výměna v oblasti služeb je v počátečním stadiu a souvisí s očekávanou privatizací Českých aerolinií a letiště Ruzyně, která otvírá cestu k zapojení progresivní státní letecké společnosti Qatar Airways.

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Katar je země závislá na zahraniční pracovní síle vzhledem k celkovému počtu místního obyvatelstva, které nestačí pokrývat potřeby země v jejich rozvojových programech. Pracovat lze v různých odvětvích průmyslu i služeb, ale pro cizince platí povinnost vlastnictví pracovního povolení. Toto pracovní povolení může však zajistit pouze místní sponzor, mající katarskou státní příslušnost, ať již osobně nebo jako katarská registrovaná firma. Cizí státní občan musí povinně pracovat pro svého sponzora nejméně 2 roky od data udělení pracovního povolení jeho prostřednictvím.

Nejlepších podmínek pracovních včetně výše platu dosahují zejména odborníci z USA, Velké Británie, Německa, Francie a dalších tradičních partnerských evropských zemí. Dosažitelné podmínky jsou však velmi rozdílné jak dle oboru, tak i dle zaměstnavatele. Je proto doporučeníhodné postupovat cestou pracovních kanceláří zejména v Evropské Unii případně v USA, kteří dokonale znají tamější podmínky. Druhou cestou jsou osobní kontakty na katarské občany, kteří mohou zprostředkovat práci za výhodných podmínek jak ve státním, tak i soukromém sektoru. Je však třeba upozornit adepty na práci z České republiky na jednání s místními zaměstnavateli, které může být někdy dosti tvrdé dle podmínek v České republice, případně v Evropské Unii, a je třeba vždy věnovat jednání velkou pozornost, zejména pak pracovním smlouvám.

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Zákonem je stanovena nutnost místního agenta (pokud se nejedná o osobu či firmu ze státu GCC). Pro úspěšnou distribuci zboží je velmi důležitá role vyslaného reprezentanta nebo místního agenta (na kterého lze spoléhat v případě, že předmětné zboží je pro něj ze zastupovaného sortimentu nejlukrativnější).

Bankovní informace o partnerech lze získat u našich a katarských bank. Kancelářské informace poskytuje obchodní komora. Vzhledem k tomu, že většina odběratelů akceptuje neodvolatelný akreditiv a vzhledem k solventnosti i malých katarských firem a zákonnému zastřešení jakékoliv v zemi působící firmy katarským subjektem, nejsou tyto informace tak nutné, jako v jiných zemích. Využívány jsou kancelářské informace nebo ještě více informace z neoficiálních zdrojů.

Zastupitelské smlouvy upravuje obchodní zákon č. 4 z r. 1986.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Legislativa státu ukládá mít na jakoukoli hospodářskou aktivitu v zemi místního agenta. Jedná se zejména o provozování distribučních, produkčních nebo jiných hospodářských center zahraničních firem. Dále se jedná o účast zahraničních firem v tendrech. Pro přímou dodávku zboží katarskému odběratelskému subjektu agent ze zákona není nutný. Nutno zdůraznit, že výběr vhodného partnera je prvním a rozhodujícím krokem každého subjektu při vstupu na katarský trh. V praxi u některého (zejména spotřebního) zboží lze doporučit stanovení podmíněčných limitů dosaženého obrátu za ½ roku pro platnost výhradní smlouvy apod. Při výběru agenta nutno mimo obecná kritéria zohlednit také počet a strukturu zastupovaných firem (u lepších agentů je to i několik desítek), zda nezastupuje obdobný konkurenční sortiment a zejména, zda u firmy není reprezentant ze země konkurenta, který má možnost osobně výrazně ovlivňovat myšlení a konání agentské firmy v neprospěch jiné firmy. Podobný systém funguje i pro případ zaměstnávání cizinců, kdy je nutný sponzor, kterým může být místní občan či firma. Na sponzora je vydáno pracovní a pobytové povolení a sponzor nese plnou zodpovědnost za cizince.

Styky, aktivita a odborná fundovanost agenta je předpokladem úspěchu na katarském trhu. Nevhodný výběr agenta je spolu s neochotou vyslat do země trvalého představitele (tak, jak to činí úspěšná konkurence) je největší dosavadní brzdou rozvoje českého vývozu do Kataru.

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zástupci, výhradní dovozci:

Katarský trh je velmi přitažlivým terčem zájemců o vývoz, což způsobuje vysoký konkurenční tlak. Domácí subjekty chráněné místním zákonodárstvím mají tendenci trh maximálně monopolizovat v zájmu dosahování co nejvyšších marží. K monopolizaci používají nástroje zákonné povinnosti cizích subjektů spolupracovat se subjekty katarskými. Obecně je zde zaveden systém výhradních zástupců. Nejčastějším požadavkem dovozce je exkluzivita obchodování na dobu alespoň 1 roku.

Formy obchodního podnikání:

Žádný cizí subjekt nesmí provozovat jakoukoli hospodářskou aktivitu v zemi bez katarského agenta. Pro hospodářskou aktivitu na místě je nutno zvolit některou z forem společného podnikání, u nichž společným prvkem je, že katarský partner musí mít většinový podíl a firma je zapsána na jeho jméno v obchodním

rejstříku ministerstva obchodu. Formy obchodního podnikání upravuje Commercial Companies Law č. 11 z r. 1962 a č. 11 z r. 1981.

Podmínky pro zřízení kanceláře reprezentanta:

Většina silných agentů je ochotna výrazně pomoci při zřizování kanceláře reprezentanta v zemi, protože mu odpadnou náklady na vedení této agendy u jeho firmy, jeho zaměstnancem, v jeho prostorách apod. Lze požadovat bezplatné poskytnutí kanceláře, případně ubytování pro reprezentanta nebo alespoň finanční spoluúčást na nákladech. Zřízení kanceláře i bez pomoci agenta (vždy jsou nutná minimálně jeho potvrzení a razítka) není složité. Agent nebo hotel musí sponzorovat vízum pro cizince. V dalších krocích nejsou mimo sponzorství žádná omezení.

Náklady na zřízení kanceláře - vybrané základní položky:

Kancelář s příslušenstvím v průměrné lokalitě: cca 16 000 USD/rok (1 místnost, kuchyňka a příslušenství, mimo centrum) nebo průměrná vila v průměrné lokalitě (několik vyslaných reprezentantů i s bydlením, cca obvyklá 2-3 podlaží, hala + cca 10 pokojů a 3-5 příslušenství) za cca 40-45 000 USD/rok (včetně elektřiny, vody a údržby zabudovaného zařízení, nevyhnutelného chlazení a topení, vybavení kuchyňskou linkou, sporákem a lednicí).

Plat reprezentanta: zástupci cizích firem dle obratu se v průměru pohybují v platových relacích 36 000 až 40 000 USD ročně + bydlení a automobil zdarma.

Byt reprezentanta: byty v komplexech s bazénem a sportovním zařízením se pohybují v relacích - 3 pokojový byt cca 22 000 USD/rok (4-5 pokojové byty 30 000 USD/rok) s elektřinou, vodou, údržbou zabudovaných částí).

Pronájem automobilů: např. Honda 1500 ccm činí nyní roční pronájem v měsíčních platbách celkem 6 700 USD/rok (neomezená kilometráž, plné pojištění, údržba s právem vůz kdykoliv vyměnit za jiný kus), dále Toyota Camry dtto za 10 100 USD/rok.

- cena benzínu Super je cca 7 Kč/litr.
- telefon/fax: roční poplatek 260 až 400 USD
- mobilní telefon: přístroj od 100 USD, roční poplatek 230 USD, místní hovory 0,2 USD/min
- poplatek za vytvoření e-mail adresy v Internetu je 90 USD/měsíc

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Z propagačních médií je nejčastěji používána vývozci (resp. jejich místními agenty) inzerce v tisku. Propagaci zboží v médiích obecně není věnováno tolik prostoru jako v Evropě či jiných zemích. Častou formou propagace jsou u spotřebního zboží předváděcí či výstavní akce (ochutnávky v supermarketech apod.).

Mezinárodní veletrhy spotřebního zboží jsou pořádány většinou v únoru březnu.

Obecně lze charakterizovat požadavky na propagaci podobně jako v zemích Evropy. Nejběžnější je propagace v denním tisku (inzerát 1/8 standardní novinové stránky kolem 450 USD černobíle, s obrázkem a logem, 1 vydání zpravidla do dvou dnů od podání). Propagace v televizi není tak rozšířená. K zaměření na segment starších spotřebitelů je nutno, zejména pro ženy, použít arabskou mutaci. Oblíbené jsou výstavy zboží s prodejem na místě.

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Katarský právní řád velmi málo upravuje smluvní hospodářské vztahy. V praxi je ještě pořád značný podíl smluv založených na důvěře a bez písemného stvrzení, platí to ale hlavně pro dlouholeté partnery. Ani v tomto případě nelze tuto formu českým subjektům doporučit, jelikož v případě neshod není v zemi obchodní zákoník upravující jinak výslovně a písemně neupravené obchodní vztahy. U soudu není z čeho vycházet a posuzuje se spíše intuitivní stránka věci. Ne v legislativě, ale znalostí místních podmínek,

projednáváním případů zásadně v arabštině, spočívá mizivé procento úspěchu cizinců i v evidentně jasných hospodářských sporech.

Obchodní spory lze rovněž řešit prostřednictvím obchodní komory, která může sehrát roli soudce a napomoci vyřešení případu.

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou zadávány většinou vyhlašovanými tendry.

Celý tendrový proces vyžaduje silného agenta schopného zvládnout nepsaná pravidla hry. Úspěch zejména u investičních celků spočívá v dlouhodobém etablování vyslaného představitele firmy.

Nabídky lze předkládat v arabštině nebo angličtině. Vzhledem k ostré konkurenci nutno věnovat i formální stránce mimořádnou pozornost. Prospekty předávat v arabské nebo anglické verzi, cenovou kalkulaci CIF nebo CandF Katar v USD. Vzhledem k velké koncentraci překupníků se doporučuje každý samostatný komponent nabízet v co nejsamostatnější formě. Pro získání pevného spojení je v oblasti nutný dlouhodobý osobní kontakt. V zemi je málokdy používáno odvolání na Incoterms, nebo jiné obecné dodací podmínky. Velká část úpravy vazeb je ponechána na důvěře partnerů. Značnou váhu mají dohody o podmínkách obchodu uzavřené ústní formou. Obecně shrnuto katarské subjekty nejsou většinou ochotny věnovat se zdoluhavému „papírování“ spíše jsou zvyklé akceptovat některou z mnoha všestranně připravených nabídek.

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Katar je otevřenou zemí s proklamovanými rovnými legislativními a obchodně politickými podmínkami pro všechny konkurenty. Prosadit se mohou jenom pevně etablovaní, vyslaní zástupci zahraničních firem. V absenci zástupců českých subjektů na trhu spočívá největší brzda růstu objemu českého vývozu.

Korupce

V Corruption Perception Index (CPI) na rok 2010, sestaveném Transparency International, je Katar uváděn na 19. místě (ČR 53.). TI zařazuje do CPI celkem 178 států.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Patentová ochrana je poskytována systémem registrací pro počáteční období 10 let, dále může být požádáno o prodloužení patentu na období dalších 5 let. Je možno si nechat patenty také licencovat. Obchodní značku je možno dát zaregistrovat na období 10 let a obnovit na dalších 10 let. Pokud není značka používána více než 5 let, může se zainteresovaná strana obátit na soud se žádostí o zrušení obchodní značky pro původního registranta. Registrace dává vlastníkově exkluzivní právo užívat ochranné značky na zboží či služby, na které je registrována.

Zákon upravující problematiku ochrany duševního vlastnictví č. 7 byl uveden v platnost v roce 2002, nahrazující původní zákon č. 25 z roku 1995. Dle zákona je ochrana poskytována na původní literární a umělecká díla, bez ohledu na hodnotu, kvalitu, účel či způsob uměleckého ztvárnění těchto děl. Ochrana je na tato díla:

- knihy, brožury a jiné tiskoviny
- díla, předložená v ústní podobě jako přednášky, projevy, kázání apod.
- divadelní a hudební práce
- choreografické a pantomimické provedení
- audovizuální práce
- fotografická a podobná díla
- počítačové programy a pod.

Zákon upravuje také tresty za porušení, kterými mohou být pokuty od 30 000 do 100 000 QAR /8 240 - 27 500 USD/ a tresty vězení v trvání 6-12 měsíců.

Zákon je spravován Autorským úřadem, skládajícím se z 12 inspektorů.

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Většina dovozců v zemi akceptuje neodvolatelný dokumentární akreditiv jako nejlepší, nejobvyklejší a nejspolehlivější platební nástroj. Dokumentární inkaso (D/P) nelze doporučit vzhledem k dlouhé době dopravy zboží a možnosti změn v potřebách odběratele, resp. riziku odmítnutí zboží. Soudní nebo jiný spor s katarským subjektem je dlouhodobou a náročnou záležitostí.

Vymáhání pohledávek:

Vymáháním pohledávek se zabývají speciální inkasní kanceláře v rámci právních poraden. Tyto většinou nenajímají smluvní advokáty v případě soudních sporů. Soudcem dle zákonů může být pouze katarský občan. Soudní řízení je zdlouhavou a nákladnou záležitostí s nejistým výsledkem. Většina problémů vzniká chybami vývozců při plnění akreditivních podmínek.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Veletrhy v Kataru nejsou nikterak významné, podobně jako v Kuvajtu a jsou organizovány především v únoru a březnu.

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

V rámci snahy upoutat zahraniční kapitál, poskytuje Katar dobré podmínky pro příliv zahraničních investic (levný plyn, elektřina, nájemné pozemků, bezcelní dovozy zařízení, bezcelní vývozy, nulové daně ze zisku a platů, stabilní kurz měny 1 USD = 3,64 QR, nízká inflace, liberální přistěhovalecká politika, nezdanění příjmů cizinců, kvalitní infrastruktura atd.).

Na základě emírova dekrety z října 2000 mohli cizinci vlastnit až do 100% hotely, nemocnice, školy, elektrárny. Zákonem č. 1 z r. 2010 o zahraničních investicích byla tato možnost rozšířena i na kulturní, sportovní a odpočinková zařízení, distribuční služby, konzultační firmy v oblasti obchodu a informačních technologií.

Zahraniční investor může investovat do všech hospodářských oblastí za předpokladu, že má katarského partnera, který vlastní alespoň 51%. Na základě rozhodnutí ministra obchodu je možné zvýšit procento účasti zahraničního investora až do výše 100% v sektorech zemědělství, průmyslu, zdravotnictví, vzdělávání, turistiky a těžby přírodních zdrojů. Naopak cizinci nesmí investovat v bankovníctví, pojišťovnictví, realitách (s výjimkami) a obchodních organizacích.

V r. 1997 byla rovněž otevřena v Kataru burza - Doha Stock Exchange.

Qatar Investment Promotion Department je vládní orgán operující pod dohledem Ministerstva podnikání a obchodu a zabývá se podporou růstu FDI v Kataru. Poskytuje investorům potřebné informace a propojuje je s dalšími relevantními subjekty.

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Přímé zahraniční investice směřují především do ropných a plynárenských projektů. V této oblasti se angažují především americké společnosti jako Occidental Petroleum dále British Gas, Gulfstream Resources, Chevron Corporation. Průzkum nových nalezišť provádí Chevron společně s maďarskou společností Magyar Olag es Gazipari. Konsorcium tří japonských společností United Petroleum Development, Cosmo Oil a Nissho Iwai podepsalo dohodu na 25 let spolupráce na těžařském projektu.

Největší investice směřují v poslední době do projektů na zkapaňování plynu. Jedná se o dva hlavní projekty Qatar Liquefied Natural Gas Company (Qatargas) a Ras Laffan Liquefied Natural Gas Company (RasGas). Na těchto investicích se podílejí společnosti Mobil, Total, japonské společnosti Itochu, Nissho Iwai, Mitsui a Marubeni.

9.3. České investice v teritoriu

Prozatím nejsou realizovány žádné investice českými společnostmi v Kataru. Nejzajímavější příležitosti jsou v oblasti projektů těžby a zpracování ropy, eventuálně v projektech zkapaňování a vývozu plynu.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Nejperspektivnější investice jsou do rozvoje těžby ropy a zkapaňování plynu. Tyto hlavní investiční projekty vytvářejí další prostor i pro dodávky neinvestičního charakteru, avšak jsou velmi zajímavé pro české podniky. Jedná se především o stavebnictví, dopravu či rozvody elektrické energie.

9.5. Rizika investování v teritoriu

Rizikem investování v Kataru může být politická nestabilita v okolních zemích - Iránu, Iráku, Afghanistanu, Jemenu atd., která nepřímo zasahuje i do života v relativně bezpečných zemích GCC. Samotná bezpečnostní situace je klidná a pod kontrolou, včetně ochrany vnějších hranic. Vlády GCC lze hodnotit jako příznivce mírové koexistence, ale v každé zemi působí silná fundamentalistická islámská sdružení.

Obavy jsou i z přehřátí ekonomik, kam jsou pumpovány obrovské investiční prostředky, ale na druhé straně je s investicemi dovážena i inflace vzhledem k tomu, že se postupně začínají do dodávek technologických celků, ale i dalších strojů, dopravních prostředků a všeobecně strojírenského zboží promítat inflační tlaky, způsobené prudkým nárůstem cen ropy a zemního plynu (zejména na přelomu let 2007 a 2008, jejichž následky trvají dodnes). Jelikož Katar dováží naprostou většinu svých potřeb, investičního i spotřebního charakteru, ještě více se inflační tlaky promítají do dodávek spotřebního zboží, především potravin. Nepříznivě prudký růst ekonomiky působí také na trh s realitami, které také do značné míry inflační tendence zásobují "palivem". Katarská vláda je však připravena a schopna tyto tendence brzdit a má dostatečné finanční prostředky na opatření, které by další inflační spirále zabránily, a tím odstranily nebo do značné míry omezily bezpečnostní rizika pro zahraniční a tím i české investory. To se pochopitelně týká i dalších zemí GCC, které mají podobné podmínky a postavení.

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Páteří katarské ekonomiky je ropa a plyn. Tyto přírodní zdroje představují zhruba 80% vývozu a 66% příjmů do státní pokladny. Díky exportům ropy je Katar (v HDP na obyvatele) na špičce vyspělých zemí.

Zásoby plynu katarských nalezišť jsou třetími největšími nalezišti na světě. Katar v současné době zprovožňuje výrobu zkapalněného plynu a začíná exportovat především do Asie. Katarským společností Rasgas a Qatargas se podařilo uzavřít objemné kontrakty na dodávky zkapalněného plynu s Japonskem, Indií, Jižní Koreou atd. Jedná se o kontrakty na 25 let.

Takovéto zázemí vzbuzuje neobyčejný zájem zahraničních společností o investice, ale také o pronikání na trh se zbožím. Hlavní příležitosti se nabízejí ve stavebnictví, dopravě, výrobě elektrické energie, dodávkách automobilů, spotřebního zboží, potravin, ekologických zařízení, skla a bižuterie. Zájem je také o stavební práce, které by mohly poskytovat české firmy.

Katar získal pořadatelské MS v kopané v r. 2022. Tato událost má i zásadní rozměr ekonomický. Katar přislíbil investovat 100 mld USD, což výrazně napomůže modernizovat zemi dle Národního generálního plánu do r. 2032. Záměr zahrnuje řadu infrastrukturních projektů, jako např.: národní železniční systém včetně metra za 25 mld USD do r. 2025, letiště za 10 mld. USD do r. 2027 pro 50 mil. cestujících ročně, přístav za 7 mld USD do r. 2027, 12 km přemostění zálivu v hl. městě za 1 mld USD do r. 2014, opravu starých a vybudování nových silnic, nové domy a byty, 9 nových a 3 rekonstruované fotbalové stadiony s klimatizací, hotely, železniční most mezi Katarem a Bahrajnem. To vše bude impulsem pro katarskou ekonomiku poté, co velké plynové projekty budou ukončeny.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

Katar si zachovává svůj hospodářský růst. Země sklízí plody progresivní rozvojové strategie, která byla vyhlášena v 90. letech a která kombinuje ekonomickou otevřenost s jasnou ekonomickou diversifikační politikou a institucionálními a demokratickými reformami. Tato strategie, spolu s příznivým cenovým vývojem na ropných trzích a vysokými investičními výdaji na rozvoj především těžby a výroby plynu, vytváří předpoklady pro udržitelný vysoký růst také v dalších letech, který by mohl přinést zdvojnásobení ekonomické síly Kataru do roku 2012, kdy by se měly začít projevovat důsledky velkých investic v posledních letech a kdy by měly být již všechny dříve zahájené investice v provozu.

Katar získal pořadatelské MS v kopané v r. 2022. Tato událost má i zásadní rozměr ekonomický. Katar přislíbil investovat 100 mld USD, což výrazně napomůže modernizovat zemi dle Národního generálního plánu do r. 2032. Záměr zahrnuje řadu infrastrukturních projektů, jako např.: národní železniční systém včetně metra za 25 mld USD do r. 2025, letiště za 10 mld. USD do r. 2027 pro 50 mil. cestujících ročně, přístav za 7 mld USD do r. 2027, 12 km přemostění zálivu v hl. městě za 1 mld USD do r. 2014, opravu starých a vybudování nových silnic, nové domy a byty, 9 nových a 3 rekonstruované fotbalové stadiony s klimatizací, hotely, železniční most mezi Katarem a Bahrajnem. To vše bude impulsem pro katarskou ekonomiku poté, co velké plynové projekty budou ukončeny.

Na celosvětové úrovni lze očekávat ze strany Státu Katar nadále aktivní podporu úsilí v boji proti mezinárodnímu terorismu a šíření zbraní hromadného ničení s podílem na řešení explozivní situace na Blízkém východě a také snahy o další hospodářskou spolupráci s odběratelskými zeměmi ropy a zemního plynu, další modernizaci svého energetického průmyslu a rozšiřování spolupráce se všemi asijskými i africkými zeměmi.

Na regionální úrovni se očekává další jednání a sbližování v ekonomické, měnové a bezpečnostní spolupráci mezi státy GCC.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Politická a obchodně-ekonomická orientace země

Katar věnuje velkou pozornost všem aspektům upevňování jednoty arabských zemí. Úspěšnost současné zahraniční politiky je silně spjata se jménem šejcha Hamada, který získal oblibu a širokou podporu (i mezinárodně) díky zavedení četných reforem v zemi. Posílil vztahy země jak s Íránem, tak s Irákem a Izraelem, vyřešil letitý územní spor s Bahrajnem. Katar prosazuje nekonfliktní neofenzivní a pragmatickou politiku malé země. Základním zahraničněpolitickým principem jsou přátelské vztahy a oboustranně výhodná spolupráce se všemi mírumilovnými státy při respektování nezasahování do vnitřních záležitostí. Snaží se o zvýšení své mezinárodní prestiže, zejména prokázat na mezinárodním fóru nezávislou politiku na Saúdské Arábii. V r. 2011 Katar podpořil pokojné předání moc v Tunisku a Egyptě a diplomaticky, finančně a vojensky se zapojil do akcí v Bahrajnu a Libyi.

Vztah země k ekonomické a obchodní spolupráci s ČR

Ekonomická výměna mezi ČR a Katarem vykazovala do r. 2008 rostoucí tendenci. Následný pokles lze připsat na vrub globální ekonomické krizi. ČR je turistickým cílem Katarců. Převládá lázeňská turistika. Česká komunita patří k menším v zemi. V Kataru je provdáno několik českých občanek. Dále v zemi pracuje několik desítek expertů převážně ve zdravotnictví.

Hlavní překážky vzájemné ekonomické a obchodní spolupráce (politické, legislativní, ekonomické)

Určitou překážkou bývá neznalost prostředí řady českých firem, které se snaží proniknout na katarský trh. Cestu ke katarskému spotřebiteli si uzavírají svou malou flexibilitou, pomalostí a nerealistickým předražováním nabízeného zboží. Rovněž vstup na zcela nasycený katarský trh s přítomnou konkurencí všech předních světových výrobců není bez obtíží a v prostředí ostré konkurence může zvítězit jen výjimečné zboží, případně to, které prorazí díky své nižší ceně.

Překážkou pro vstup na katarský trh je také fakt, že každá cizí firma hodlající obchodovat v Kataru, musí své obchody realizovat prostřednictvím místního agenta. Jeho výběr je zásadní pro další osud obchodu, neboť v případě neaktivního či jiným způsobem neproduktivního zástupce je jen velmi obtížné vyvázat se ze smlouvy. Ze strany Kataru nejsou žádné další překážky vzájemné ekonomické a obchodní spolupráce. Katar naopak vyvíjí snahu přilákat zahraniční společnosti a investice. Nabízí zahraničním společnostem výhodné podmínky:

- nulové clo na dovozy strojů, zařízení podniků a náhradních dílů
- nulové vývozní clo
- žádné daně ze zisku na dohodnuté období
- levnou energii (plyn a elektřinu)
- nulová daň z platů zahraničních pracovníků
- levný nájem pozemků
- stabilní kurs
- příslib zliberalizovat vízovou politiku a pracovní povolení.